

Diemedes Fremme overhovedet aabnes en Afgang til Expropriation, men ved at ordne saadan Afgang turde det dog være nødvendigt at tage vare paa, at ikke efterhaanden Undtagelsen, den tvungne Eiendomsafftaaelse, absorberer Reglen, Eiendomsrettens Ufrænelighed. Og bliver det først her Lovregel, at den, som ser sin Fordel ved og en Forbedring af sin Eiendom i Anlag af et Dige, kan optræde med Fordring paa at faae udvist Materiale, vil det være vanskeligt at godtgjøre, hvorfor der skulde negtes Expropriation af hvilke som helst andre Gjenstande, som Nogen kan have Behov til sine Jorders Forbedring og ikke finder paa sin egen Eiendom. Det er altsaa af Hensyn til at holde Expropriationslovene inden visse Skranke, og ikke fordi vi antage, at Lovforslagets i Principet ubegrænsede Afgang til Expropriation i Virkeligheden vil føre til mange Urimeligheder, at vi have fundet Betænkelighed ved at tilraade Vedtagelsen af Forslagets derhen hørende Bestemmelser, og vi skulde derfor have tilladt os at foreslaa Thinget i Stedet for dem at indsætte de Regler, som det tidligere Udvalg har formuleret i sine §§ 3 og 4, hvis ikke Ministeren under de med Udvalget førte Forhandlinger bestemt havde udtalt sig mod saadan Ændring. Overfor denne Modstand er det fundet rettest at lade det bero ved en mindre Ændring i Lovudkastets § 2 (Ændringsforslag Nr. 1).

3. Det var en af det tidligere Udvalgs, med det da forelagte Regjeringsudkast kontrasterende Grundbetragtninger, at der udenfor visse undtagne Egne, hvor Kystforholdene ere af en saadan Bestaaffenhed, at større Landstrækninger for at være bestyttede mod Oversømmelser fra Havet maa forsynes med Diger, og disses Opførelse kræver Bøstigninger, ved hvis Udredelse de paagjældende Egne vilde blive overbebyrdede, ikke er nogen Anledning eller i de virkelige Tilstande ligger nogen Tilskyndelse til at bringe Digevesenet under offentlig Tilsyn eller Ledelse, al den Stund Forholdene i Reglen ikke ere større, end at de Private selv kunne magte dem, og Landbrugerne have tilstrækkelig Opfordring til selv at være virksomme til Tilveiebringelse af Værn mod Havets Indtrængen paa deres Jorder. — Ministeren har nu vel, som anført, forladt Tanken om en almindelig Etablering af et offentligt Digevesen heri Landet, men vi forefinde i det foreliggende Lovforslag en Række Bestemmelser i §§ 8—16 jfr. § 18 og 20, som hjemle et offentligt Tilsyn med Diger, der ere af Bigtighed for et større Antal Eiendomme." Da dette Tilsyn, der overdrages Amtsrådene, saavel i Landdistrikterne, for hvilke de ere den pøerfte stedlige kommunale Myndighed, som i Kjøbstæderne, ikke foreskrives, ikke paatvinges af det Offentlige, men kun tilbydes, kan det ikke være Gjenstand for principielle Indvendinger. — Om det end efter anførte Paragrafer yder Digelaget nogle

Jordele at give sig ind under Amtsrådets Tilsyn, saasom at det faar Digefyllden læst og noteret uden Betaling og uden Bederlag opkrævet af Statens Oppebørrelsesbetjente, og at der for Bidragene til Digelagets Udgifter gives Fortrins- og Udpantningsret, er det dog vor Overbevisning, at § 8 meget sjældent, om overhovedet nogeninde, vil blive benyttet, med mindre dens Anvendelse indirekte fremfalder, men Udvalget ser paa den anden Side ingen Betænkelighed ved Afgangen til at forstaae et Digelag den offentlige Karakter af en Dige-kommune, forudsat at Retten til at fremtvinge Tilsynet er tildelt et passende Antal af Fælligets Medlemmer, hvilket skjønnes at være Tilfældet, og vi skulle altsaa ikke opponere mod det Parti af Lovforslaget, der dannes af §§ 8—16, 18 og 20.

4. Dels for at holde sig saa nær til Lovudkastet som muligt, dels fordi man erkendte Hensigtsmæssigheden af at have en fuldfærdig ad Lovgivningsveien skabt og i alle sine Details vel prøvet Ordning og Organisation for de Digeafdelser, som der maatte findes Anledning til at danne i hine Egne, der udpegedes som frembydende Undtagelsestilstande, — for at have Lovregler, til hvilke Administrationen, naar den begjærede Statsunderstøttelse for Digevesenet i de undtagne Egne, kunde henvise som sikkende en forsvarlig Anvendelse af de Statsmidler, der søgtes bevilgede, udarbejdede det tidligere Udvalg paa Grundlag af derhen hørende brugelige Bestemmelser i Regjeringsudkastet sit IIde Udsnit om de offentlige Diger. At dette Udsnit ikke gjenfindes i det foreliggende Forslag maa nu være af mindre Betydning, efter at der er udkommen en særlig Digelov for Laaland og Falsler og da der i en nærmere Fremtid vel neppe vil blive Spørgsmaal om Statsstilskud til andre Digeanlæg end paa den sydligste Kyststrækning af Ribe Amt, hvilken Regjeringen i den nyeste Tid har antydet at ville komme til Hjælp, og muligen til Diger til Bestyttelse af Limfjordsbassinet, hvilke i Øvrigt ville falde udenfor Digeloven.

5. Det i forrige Samling forelagte Lovforslag indeholdt i § 31 nogle Bestemmelser vedrørende Inddæmningsdiger, som Udvalget med fornøden Motivering (Nigsdagstidende for 1872—73 Tillæg B. Spalte 1124—25) foreslog at lade udgaa, hvoraf endvidere vilde følge, at der ikke ved Loven var indrømmet saadanne Diger Expropriationsret. — Det ses nu, at Ministeren ikke har kunnet tiltræde Udvalgets Anskuelse, at Inddæmninger til Indvinding af Land og Opførelse af Diger til Bestyttelse mod Stormflod ere helt forskjellige Foretagender, der ikke lade sig behandle efter de samme Rettsgrundsetninger eller ordne efter de samme Rettsregler. — Der er nemlig i det foreliggende Lovforslags § 19 optaget den